

ŞEHİR & TOPLUM

SAYI: 3 - ARALIK 2015 - ISSN: 7897678343213

**DOSYA:
EDİRNE**

HALİL-NÂME YAZARI
ABDÜLVÂSİ ÇELEBİ’NİN
EDİRNE’DEKİ VAKFINA
İLİŞKİN BİR BELGE

Hakan Yılmaz*

Giriş

Osmanlılar’da kuruluş devrinden intikâl etmiş resmi belge ya da defterlerin sayısı çok az olmakla birlikte, özellikle tahrir kayıtları ve vakfiye/mülk-nâme düzenleme işinin, Devlet-i aliyye’nin en parlak çağlarında olduğu gibi, bu devirde de oldukça erken tarihlerden beri titizlikle yürütüldüğü söylenilebilir. Her ne kadar ele geçen maddi kanıtlar oldukça sınırlı ise de, Osmanlılar’da vakıf ve tahrir işlemlerinin kurucu hükümdar Osman Gâzi döneminde başladığı ve Orhan Gâzi döneminde sistemleşerek daha da ivme kazandığı, özellikle Kirmastî’nin fethin

den sonra daha önceki vakıf ve arazi bağışlarının ilk kez defterdar nezdinde bir defterde toplandığı, *Hüdâvendigâr Livâsı Tahrir Defterleri*’nde ve bu devrin ricâline ait bazı vakfiyelerde yer alan atıflardan açıkça anlaşılmaktadır ¹.

Defterdarlık kurumunun Murad Hüdâvendigâr ve Yıldırım Bâyezîd dönemlerinde de gelişim ve değişime uğradığı, bu devirden kalma bazı mülk-nâmelerdeki ifâdelerden açıkça tespit edilebildiği gibi; özellikle Çelebi Sultan Mehmed döneminde bu birimin tam teşekküllü bir kurum hâline dönüştüğü yönünde de, çağdaş bâzı kaynakların satır aralarında önemli işaretlere rastlanmaktadır.

* Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yeniçağ Tarihi bölümü.
 e-posta: hakanyilmaz.makale-iletisim@hotmail.com

¹ Bu konu, *Osmanlılar’da Kâtiplik ve Defterdarlık Sistemi’nin Ortaya Çıkışı ve Osmanlı Arşivcilik Tarihinin Kökeni ve Orhan Gâzi’nin Kirmastî’de Kurduğu İlk Osmanlı Arşivi* başlıklı makalelerimizde geniş bir şekilde ele alınacaktır.

Bu araştırmamızda Ahmedî'nin *Dâsîtan ve Tevârih-i Mülûk-i Âl-i 'Osmân*'ından sonra kaleme alınmış en eski manzum tarih metninin yazarı olan, *Halîl-nâme* müellifi Abdülvâsî' Çelebi'nin Edirne'de, Şeyh Bedreddin zâviyesi yakınlarında bir vakfı bulunduğuna ilişkin o asra ait bir vakıf tahrir kaydı neşredilerek, müellifin yaşadığı asrın önde gelen ricâli arasındaki yeri ve belgenin tarihi açıdan önemi üzerinde durulacaktır.

Abdülvâsî' Çelebi'nin Kısa Biyografisi ve *Halîl-nâme*'nin Tarihi Açısından Önemi

Osmanlı şâirleri arasında, isimleri tezkirelere yansıyan çok sayıda ünlü şâire rastlandığı gibi, nazım konusundaki ustalığına ve yaşadığı devrin en önde gelen ricâlinden olmasına rağmen tezkirelerde adı bile geçmeyen şâirler de karşımıza çıkmaktadır. Bu şâirlere kuşkusuz en iyi ve en çarpıcı örnek, Çelebi Mehmed döneminde yaşamış ve bu devrin önemli vak'alarına şâhid olmuş bir kimse olmasına rağmen tezkirelerde adı bile geçmeyen Abdülvâsî' Çelebi'dir.

Nerede ve hangi tarihte doğduğu bilinmeyen Abdülvâsî' Çelebi'nin yaşamına ilişkin yüzeysel de olsa yegâne bilgiler, bilinen tek eseri olan manzum *Halîl-nâme*'sinde² verdiği bazı ipuçlarından ibârettir. Eserini Çelebi Sultan Mehmed

döneminde te'lif etmiş olmasına rağmen, Medhiye kısmında yer alan bir beyitte kendisinin, Sultân'ın "*Kadîmi atadan kulu*" olduğunu açıkça belirtmesi³, onun Osmanlı hânedânına yakınlığının Murad Hüdâvendigâr döneminde başladığının, hattâ belki de daha da eskilere uzandığının bir göstergesidir.

Yaşadığı dönemin en ünlü şâir ve müelliflerinden biri olduğu anlaşılan Abdülvâsî' Çelebi, Sultan I. Mehmed'in vezirlerinden Amasyalı Bâyezid Paşa'nın küçük yaşından beri yanında yer aldığını ve onun yetişmesinde önemli bir rol oynadığını söyler ki⁴, bu da onun gençliğinde bir süre Amasya'da ikâmet ettiğini gösterir. Öte yandan kesin olmamakla birlikte, *Halîl-nâme*'sinin içinde Hazar bölgesinin mâmur ve ferahlık içinde oluşunu anlatırken, özellikle Çorum'un İskilip ilçesine atıfta bulunması, onun buralı olduğuna belki bir delil sayılabilir⁵. Bunlara ilâveten müellif, eserinde babasının bir "Kâdî-oğlı" olduğuna ve "Muhammed" adında bir kardeşi olduğuna işaret etmiş ve kendisinden "Kâdî-oğlu", "Kâdî" ve "İmam" gibi vasıflarla söz etmiştir⁶.

Nazım konusunda hayli yetenekli olan Abdülvâsî' Çelebi'nin, günümüze ulaşan ve vaktiyle devrinin şâirleri arasında şöhret kazanmasını sağlayan yegâne eseri, Hazret-i İbrâhîm (a.s.) kıssasının manzum bir derlemesi olan *Halîl-nâme* adlı mesnevisidir. Edebiyâta ve şiire büyük ilgi duyan ve İran'lı şâir Fahreddin

2 Abdülvâsî' Çelebi'nin *Halîl-nâme*'si, Ayhan Gültaş tarafından latin harflerine aktararak neşredilmiştir: a.mlf., *Halîl-nâme*, TC Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1996. İçerisinde 816/1414'te gerçekleşen Çamurluoova Savaşı'na ait bir "Ceng-nâme" metni de yer alan bu çağdaş kaynağın tarihi açıdan önemine de biz, daha önce ana hatlarıyla şu makâlemizde değinmiştik: "Fetret Devri ile İlgili İhmâl Edilmiş Bir Tarih Metni: Abdülvâsî' Çelebi'nin 'Ceng-i Sultân Muhammed bâ-Mûsâ ve Hezîmet-i Mûsâ' Adlı Mesnevisi", *HAİD*, XVII/195 (Aralık 2009), s. 42-44.

3 Krş. *Halîl-nâme*, A. Gültaş nşr., s. 67, beyit: 244.

4 "Küçücekden du'âcuñdur bilürsin / Ki muhlis kuldur ol yokdur riyâsi". *a.g.e.*, Gültaş nşr., s. 67, beyit: 242.

5 Abdülvâsî' Çelebi, *a.g.e.*, Gültaş nşr., s. 67, beyit: 242: "Çorumlu ile İskilip ü Kuzâr / Anuñ hükmi ile ma'mûr u ferah-dâr..."

6 Krş. *a.g.e.*, Gültaş nşr., s. 66, 277-278, 395 ve 410'daki çeşitli beyitler.

Cürcânî'nin Farsça *Veys ü Râmin* adlı mesnevîsinden haberdar olan vezîr Bâyezîd Paşa, bu eserin mutlakâ Türkçe'ye tercüme edilmesi gerektiğini düşünerek, o sıralarda Çelebi Mehmed'e henüz yeni intisab etmiş olan ünlü şâir Ahmedî'den bunu yapmasını ricâ etmiş ve yazaca-ğı her beyte karşılık kendisine bir altın vermeyi vaad etmiştir. O dönemde nazmı ile hayli meşhur olan Ahmedî, eserin manzum tercümesine hemen başlamışsa da, aradan altı ay geçtikten sonra henüz dibâcesinin müsveddesini dahi hazırlayamadan 815/1413'te âni bir şekilde vefât etmiştir. Paşa ise bu işi başkasına vermektense, öteden beri tanıdığı ve hürmetle yaklaştığı hocası Abdülvâsi' Çelebi'ye havâle ederek, ondan Ahmedî'nin tamamlamaya muvaffak olamadığı bu işi tamamlamasını istemiştir. Ancak Abdülvâsi' Çelebi, içerisinde fîsk u fücûr, haram ve günahların zikredildiği böyle bir eseri tercüme etmektense, yerine Paşa'nın şânına daha çok yakışacağını düşündüğü mükemmel bir peygamber kıssasını, "*Halilullah*" lâkaplı İbrâhim Aleyhisselâm'ın yaşamını hikâye eden bir mesnevî yazmayı tercih etmiş; bu teklini memnuniyetle kabul etmesi üzerine de 3693 beyitlik *Halil-nâme*'yi nazmetmiştir. Manzum bir siyer niteliğindeki bu eserin edebî bir hikâye formatında yazılmayıp, *Keşşâf* ve benzeri diğer tefsirlerle Hadis rivâyetlerinden çıkarılan bilgilere dayanılarak yazılmış ciddi bir eser olduğu dikkati çekmektedir.

Genel içeriği dışında *Halil-nâme*'yi bir kaynak olarak eşsiz kılan ve varlığına tarihî açıdan değer kazandıran en önemli kısmı, hiç kuşkusuz Çelebi Sultan Mehmed'le Mûsâ Çelebi arasında 816/1414'te

cereyân eden Çamurluova Savaşını nazmettiği "Ceng-i Sultân Muhammed bâ-Mûsâ ve Hezîmet-i Mûsâ" başlıklı kısımdır⁷. Daha önce kaleme aldığı *İs-kender-nâme*'sine, "Dâsitân ve Tevârih-i Mülûk-i Âl-i 'Osmân" adıyla Emîr Süleymân'a kadar uzanan bir Osmanlı tarihi metni ekleyen Ahmedî'ye mülhak olarak "Ceng-nâme"yi yazdığını manzûmenin içinde açıkça dile getiren müellif⁸; savaş sırasında olup bitenleri bir görgü şahidi olarak bir yıl sonra (817/1415), savaşın izleri henüz hâtıralarda canlılığını korurken ustaca nazmetmiştir.

Şekil 1: Fetret devri ve Çelebi Sultan Mehmed dönemi şâirlerinden Abdülvâsi' Çelebi'nin, *Halil-nâme*'sinde 816/1414 Çamurluova Savaşını tasvir eden "Ceng-i Sultân Muhammed bâ-Mûsâ ve Hezîmet-i Mûsâ" adlı manzûmesine giriş yaptığı kısım (Kahire Dârü'l-Kütübî'l-Kavmiyye, Edeb. Türki: M/82, vr. 59^a).

⁷ Krş. Abdülvâsi' Çelebi, *a.g.e.*, Gültaş nşr., s. 254-278, beyit: 1732-1924. Abdülvâsi' Çelebi'nin Ceng-nâme'si, *Halil-nâme*'nin Çelebi Mehmed ve Bâyezîd Paşa'ya ilişkin medhiyelerin de yer aldığı ilk kısımları ile birlikte tarafımızdan neşredilmek üzeredir.

⁸ Abdülvâsi' Çelebi, *a.g.e.*, Gültaş nşr., s. 277, beyit: 1920: "Bu söze idicek bu bende bünyâd / Revânî Ahmedî'nün oldı key şâd..."

Şekil 2: Seyyid Lokman'ın fırçasından Çelebi Sultan Mehmed (*Kıyâfetü'l-İnsâniyye fî Şemâ'ili'l-Osmâniyye*, Ali Emîri, Tarih, nr.: 1216, vr. 32^b).

Onun burada, fetretten savaşa kadar uzanan süreci özetleyen beyitleri; Mûsâ Çelebi'nin Rumeli'ye geçtikten sonra niyetinin değişmesi, savaş öncesi yapılan hazırlıklar ve iki tarafın karşılıklı sözleri, sınır devletlerin sefer öncesi ve sefer sonrasındaki faaliyetleri; savaş ânında yaşananlara, pâdişâhın ve vezirlerinin savaş sırasındaki atılganlıklarına, savaştan sonra Mûsâ Çelebi'nin esir alınıp “nizâm-ı ‘âlem için” ortadan kaldırılmasına ve hazinelerin ve eşyaların kâtipler tarafından defterlere zaptına ilişkin tasvirleri ve dönemin savaş âletlerinin isimlerini ayrıntılı olarak zikretmesi, târih araştırmacılarına dönemin siyâsî ve askerî tarihini aydınlatmaya yarayacak oldukça orijinal ve nitelikli bilgiler vermektedir.

Şekil 3: Mûsâ Çelebi'nin bir portresi (Bayerische Staatgemäl Desammlungen Alte Pinakothek, nr.: 2238, München)

Abdülvâsî Çelebi'nin konusu itibâriyle müstakil bir eser olarak da değerlendirilebilecek diğer bir eseri ise, *Halil-nâme*sinin sonuna ilâve etmiş olduğu 564 beyitlik *Mîrâc-nâme*'sidir⁹.

Abdülvâsî Çelebi'nin Edirne'deki Vakfına İlişkin Önemli Bir Belge

Yukarıda işaret ettiğimiz üzere, mevcut şuarâ tezkirelerinde adı bile geçmeyen Abdülvâsî Çelebi'nin varlığı, 815/1412-13'te başlayıp 817/1415'te tamamladığı manzum mesnevisinin keşfi sâyesinde ortaya çıkmış¹⁰ ve o zamandan beri tarihî kimliğini aydınlatacak yegâne bulgu bununla sınırlı kalmıştır.

⁹ Abdülvâsî Çelebi, *a.g.e.*, Gültaş nşr., s. 418-489, beyit: 3044-3608.

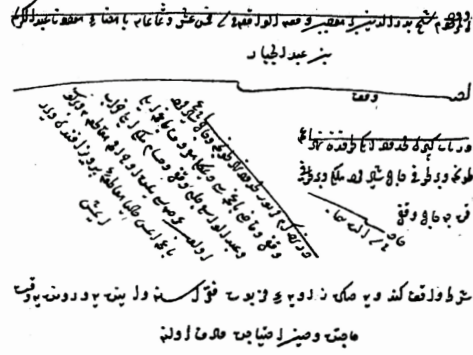
¹⁰ *Halil-nâme*'yi “Ceng-nâme”nin de içinde yer aldığı Kahire'deki nüshasına (Dârü'l-Kütübi'l-Kavmiyye, Edeb. Türki, M/82) dayanarak ilk tanıtan Abdülkadir Karahan'dır: a.mlf., “XV. Yüzyıl Osmanlı Dini Edebiyatında “Mesnevîler” ve Abdülvâsî Çelebi'nin Halilnâmesi”, *Est-ratto dagli Atti del III Congresso di Studi Arabi e Islamici* (Ravello 1966), Napoli 1967, s. 417-424.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde kayıtlı Edirne'ye âit 926/1520 tarihli bir *Tapu Tahrir Defteri*'nde ¹¹; Simavna kadısı-oğlu Şeyh Bedreddin'in 815-816 (m. 1412-13) yılları arasında Edirne'deki zâviyesi ve ona bağlı olarak Tunca nehri kenarında tasarruf ettiği vakıf alanının hemen yanında, müellifimiz Abdülvâsi' Çelebi'nin de bir vakfı bulunduğuna ilişkin yegâne nitelikte bir kayıt yer alır ¹². Onun bizzat yaşadığı döneme uzanan bu tahrir kaydına bakılırsa ¹³; henüz Fetret devri sona ermeden önce, Çelebi Sultan Mehmed tarafından kendisine bağışlanan bu vakıf alanı, Tunca nehri üzerindeki köprü'nün hemen yan tarafında, *Şeyh Bedreddin'in Zâviye Vakfı*, *Hacı Şir-Merd Vakfı* ve *Hüsâm Mülkü* ile *Kâdi Bağçası* denilen bahçe alanına komşu bulunuyordu.

11 Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), *Tapu Tahrir Defteri*, nr.: 1070.

12 Şeyh Bedreddin'in Edirne Tunca nehri kenarındaki vakıfları bizden önce M. Tayyip Gökbilgin'in de dikkatini çekmiş; onun buradaki zâviyesinden söz ederken, kaynağını belirtmeden tahrir defterindeki bu kayda işaret etmiştir. Krş. a.mlf., "Edirne Şehrinin Kurucuları", *Edirne: Edirne'nin 600. Fethi Yıldönümü Armağan Kitabı*, Ankara 1965, s. 166.

13 XV. yüzyılın başlarında, Fetret Devri ve Çelebi Sultan Mehmed dönemlerinde tahrir ve defter tutma işlemlerinin sistemli bir şekilde yürütüldüğüne ilişkin yegâne önemli atf, belgenin orijinali yazıldığı sıralarda müellifimiz tarafından "Ceng-nâme" metninin içine düşürülmüş olan şu mühim kayıttan ibarettir:
"Develer dürlü dürlü at u kâtr
Şu hadde geldi kim taldı defâtr
Ki her bir yirde üş bir kişi kâtib
Siyâkat işleri cümle muhâsib
Komşılardı yazarlar gice gündüz
Alurlar geleni bñ bñ ü yüz yüz.." Abdülvâsi' Çelebi, a.g.e., *Güldaş nşr.*, s. 274, beyit: 1891-1893. Bu beyitlerde bir görgü şahidi olan müellifimiz tarafından, özellikle Siyâkat yazısının muhâsebe kayıtlarında iktisâdi bir şifreleme formülü olarak XV. yüzyıl başlarından beri kullanıldığına ve -muhtemelen Anadolu ve Rumeli'de ayrı ayrı olmak üzere- muhâsebe kalemleri ve onların emrindeki kâtiplerden oluşan bir defterdarlar zümresinin mevcut bulunduğu yapılan atıflar çok önemlidir. Bu konuya, ilk dipnotta işaret ettiğimiz *Osmanlılar'da Kâtiplik ve Defterdarlık Sisteminin Ortaya Çıkışı* başlıklı makâlede ayrıntılı olarak değineceğiz.

Şekil 4: Abdülvâsi' Çelebi'nin Şeyh Bedreddin ve Hacı 'İvâz Paşa vakıflarına komşu olan Edirne Tunca nehri kenarındaki vakfı hakkında, devrin Edirne kadısı Abdülkerim İbn Abdülcabbâr'ın 815/1416 tarihli vakıf tahririne ilişkin kayıt (BOA, *Tapu Tahrir Defteri*, nr.: 1070, s. 140).

Dönemin Edirne kadısı Abdülkerim İbn Abdül-Cebbâr tarafından 815 yılı "evâ-hir-i Zî'l-ka'de"sinde, yani 1414 yılı Şubat ayı ortalarında kayda geçirilen vakfiyedeki bahçe alanına yapılan bir atıfta, Abdülvâsi' Çelebi'nin ona sınırlı olan vakfından açıkça şöyle söz edilmiştir:

باغمه در نزد کپری محدود نهر طونجه و حاجی شیر
مرد وقفی و قاضی باغمه سی دیمکله معروف باغمه
ایله و عبدالواسع چلبی وقفی و حسام ملکی ایله خراب
اولوب ارضه سی یلده اوچ اقهه مقاطعه یه ویرلوب
باغمه ایمش. حالیا مقاطعه پرویز افندی ویرر ایمش.

"Bağça der-nezd-i köprü-yi mahdud-ı nehr-i Tunca ve Hacı Şir-Merd Vakfı ve 'Kâdi Bağçası' dimekle ma'rûf bağça ile ve 'Abdü'l-vâsi' Çelebi vakfı ve Hüsâm mül-ki ile. Harâb olub, 'arsası yılda üç akça mukâta'aya virilüb bağça imiş. Hâliyâ mukâta'a'ı Pervîz Efendi virür imiş."¹⁴

14 BOA, a.g.d., s. 140.

Bu tahrirde Abdülvâsî' Çelebi'nin vakfına komşu bir vakfı bulunduğu dikkati çeken “*Hâcî Şîr-Merd*”, -ikinci kısmın bir kahramanlık vasfı olarak eklendiği ihtimâline nazaran- Çamurluova Savaşı'nda da ön plâna çıkan Hacı İvâz Paşa olmalıdır. Müellifimizin ona olan yakınlığını “*Ceng-nâme*” metnindeki samimi ifâdelerinden ve benzer yöndeki övgü dolu sözlerinden tespit etmek mümkündür¹⁵.

Kuruluş döneminde târih alanında kalem oynatmış nâdir isimlerden biri olan Abdülvâsî' Çelebi'ye ait yegâne resmî belge niteliğindeki bu vakıf tahririnin ünlü şâir Ahmedî'nin vefât ettiği ve Abdülvâsî' Çelebi'nin onu tâkiben, içerisinde Çamurluova Savaşı'nı da nazmedeceği Halil-nâme mesnevisini yazmaya başladığı 815/1412-13 yılına ait olması dikkate şâyandır. Ayrıca tahririn Edirne'nin fethinden (762/1361)¹⁶ elli üç yıl sonra, Çelebi Sultan Mehmed'le Mûsâ Çelebi arasında cereyân eden ve Fetret devrini sona erdiren Çamurluova'daki kanlı savaştan 1 yıl önce, Abdülvâsî' Çelebi henüz hayatta iken yapılmış olması, *Tahrîr Defterî*'ndeki bu kaydın tarihi açıdan önem ve değerini daha da arttırmaktadır.

15 Abdülvâsî' Çelebi, *a.g.e.*, Gültaş nşr., s. 271-272, beyit:

1872-1875:
 “Anuñ ardınca girdi o Hudâ-vend
 Ki üş düşmen-şikâr oldur 'adû-bend
 'Ömer sûretlü server Hacı Paşa
 Ki kıldı anda cengi hadden aşâ
 Öñine ejdehâ gelse üterdi
 Mukâbil nerre div olsa tutardı
 'Adûnuñ yakasın tutup getürdi
 Cihân onmağnuñ işin bitürdi...”

16 Edirne'nin fethin 1361 yılı Mart'ı olduğu hakkında, bk. Halil İnalçık, “Edirne'nin Fethi (1361)”, *Edirne: Edirne'nin 600. Fethi Yıldönümü Armağan Kitabı*, Ankara 1965, s. 137-159.

Şekil 5: Çamurluova Savaşı'nda kardeşi Mûsâ Çelebi'yi hezimetete uğratan Çelebi Mehmed'i devlet erkânı ile bir arada tasvir eden bir minyatür (İÜ Ktp. TY, nr.: 5970, vr. 264^a).

Abdülvâsî Çelebi'nin Bursa'dan sonra Osmanlı Devleti'nin ikinci başkenti konumuna yükselen Edirne'de, dönemin önemli din ve devlet adamlarının vakıf ve mülk arâzileri arasında yer alan vakfının, Osmanlı hânedânı ile kadim yakınlığı nazar-ı itibâra alındığında ona Yıldırım Bâyezîd ya da şehrin fâtihi Murad Hüdâvendigâr tarafından, Fetret devrinde daha önceki bir tarihte verilmiş olma ihtimâli oldukça fazladır.

Sonuç

Fetret devrinin hakkında çok az bilgi bulunan şâirlerinden biri olan, *Halil-nâme* yazarı Abdülvâsî' Çelebi'nin Edirne'de, Tunca nehri kenarında bir vakfı bulunduğunu gösteren bu belge, müellifin yaşadığı dönemde Şehzâde Mehmed ve devlet erkânı arasındaki müstesna konumunu resmî bir belge olarak gözler önüne serdiği gibi; Osmanlı Devleti'nin ikinci başkenti Edirne'nin de onun faaliyet alanlarından biri olduğunu resmî bir materyal olarak belgelemektedir.

Yukarıdaki kronolojik perspektife nazaran Abdülvâsi' Çelebi'nin Edirne'de, Tunca nehri kenarındaki vakfına ait bu belgenin, eserin te'lif zamânının ve *Halil-nâme* ve Cenk-nâme'de anlatılan olayların çağdaşı olduğu ve Çamurluova Savaşı'ndan bir yıl önce Çelebi Mehmed'in hareket noktası olan Bursa'da bulunan müellifin, devletin yeni başşehri Edirne ile de esâsen mevcut vakıfları nedeniyle alâkalı bulunduğu sonucu çıkarılabilir.

Kaynakça

Arşiv Belgeleri:

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), *Tapu Tahrir Defteri*, nr.: 1070.

Kaynak Eserler ve Araştırmalar:

Abdülvâsi' Çelebi, *Halil-nâme*, Dârü'l-Kütübî'l-Kavmiyye, Edeb. Türki: M/82.

Gökbilgin, M. Tayyip, "Edirne Şehrinin Kurucuları", *Edirne: Edirne'nin 600. Fethi Yıldönümü Armağan Kitabı*, Ankara 1965, s. 161-178.

Güldaş, Ayhan, *Halil-nâme*, TC Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1996.

İnalçık, Halil, "Edirne'nin Fethi (1361)", *Edirne: Edirne'nin 600. Fethi Yıldönümü Armağan Kitabı*, Ankara 1965, s. 137-159.

Karahan, Abdülkadir, "XV. Yüzyıl Osmanlı Dini Edebiyatında "Mesneviler" ve Abdülvâsi Çelebi'nin Halilnâmesi", *Estratto dagli Atti del III Congresso di Studi Arabi e Islamici* (Ravello 1966), Napoli 1967, s. 417-424.

Yılmaz, Hakan, "Fetret Devri ile İlgili İhmâl Edilmiş Bir Tarih Metni: Abdülvâsi' Çelebi'nin 'Ceng-i Sultân Muhammed bâ-Müsâ ve Hezimet-i Müsâ' Adlı Mesnevisi", *HAİD*, XVII/195 (Aralık 2009), s. 42-44.

DOSYA: EDİRNE

TÜRKİYE'NİN İLK DÜNYA MİRAS LİSTESİ ÇALIŞMASI: SELİMİYE CAMİ VE KÜLLİYESİ UNESCO DÜNYA MİRAS LİSTESİ ADAYLIK SÜRECİ
Yaşagül Ekinci

TÜRK EDEBİYATI VE BURSA
Levent Ali Çanaklı

TÜRKİYE'DE NEHİR BÜKLÜMLERİ İÇİNDE KURULAN ŞEHİRLER: EDİRNE ÖRNEĞİ
Metin Tuncel

OSMANLI DÖNEMİ KENTSEL DOKUSUNUN GELİŞİMİ VE EDİRNE EVLERİ
H. Oya Saf
M. Emre Ergül

MAHALLE BİYOGRAFİLERİNE BİR KATKI: OSMANLI DÖNEMİ EDİRNE'SİNDEN DÖRT ÖRNEK
Yunus Uğur

EDİRNE MENZİLLERİ
Adnan Mehel

EDİRNE MURADİYE MEVLEVİHANESİ
N. Çiçek Akçıl Harmankaya

HALİL-NÂME YAZARI ABDÜLVÂSİ' ÇELEBİ'NİN EDİRNE'DEKİ VAKFINA İLİŞKİN BİR BELGE
Hakan Yılmaz

ŞEHİRCİLİK

YASAL DÜZENLEMELER BAZINDA BİR DEĞERLENDİRME: BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ STATÜSÜ KAZANMANIN İLLER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
Özge Müberra Soydal
Ş. Şence Türk

TOPLUMSAL PAYLAŞIMLAR ÜZERİNE: KAMUSAL ALAN KAVRAMI
Şeyma Alpaslan

SÖYLEŞİ

KENT BELLEĞİ ÜZERİNE: SEMAVİ EYİCE İLE SÖYLEŞİ
Ezgi Küçük
Serap Merve Doğan

KİTAP İNCELEMESİ

EDİRNE TEKKELERİ KİTABI HAKKINDA
Nuri Seçgin